

Danmarks Idræts Forbund – Henrik Tang Kristensen	HTK	Blåvandshuk
Friluftsrådet – Hanne Voetmann	HV	J.nr. 21/00972
Danmarks Naturfredningsforening – Merete Vigen Hansen	MVH	Ref. lht
Danske Gymnastik og Idrætsforeninger – Carsten Jensen	CJ	Den 13. marts 2023
Danmarks Ornitologisk Forening – Marianne Linnemann	ML	
Udviklingsråd: Klitten Borgerforening – Hanne Jensen	HJ	
Udviklingsråd: Skjern/Tarm – Lars Foged	LF	
Udviklingsråd: Blåbjerg – Pia Jessen	PJ	
Udviklingsråd: Blåvandshuk – Niels Vaseli	NV	
Sommerhusgrundejerne i Varde K. – Torben Bøgeskov	TB	
Visit Vesterhavet - Vibeke Birk Tiedemann	VBT	
Destination Vadehavet – Mette Hynding	MH	
Dansk Orienteringsforbund – Henrik Hansen	HH	
MTB-rytterne/Cyklistforbundet – René Plaugborg	RP	
Danmarks Jægerforbund – Egon Høgedal	EH	
Rideorganisationerne - Poul Søren Andresen	PSA	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Ulrik Lorenzen	ULO	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Søren Rask Jessen	SRJ	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Lars Trier (ref)	LHT	
Naturstyrelsen Blåvandshuk – Stinus Amtrup Kruse	STAKR	

Referat af Brugerrådsmøde/ekskursion for NST-BLH 3. marts 2023

Deltagere:

Henrik Tang Kristensen, Hanne Voetmann, Merete Vigen Hansen, Sven Bødker (i stedet for Marianne Linnemann), Hanne Jensen, Lars Foged, Pia Jessen, Niels Vaseli, Henrik Hansen, René Plaugborg, Egon Høgedal, Poul Søren Andresen SRJ, LHT og Stinus Amtrup Kruse (skf-elev).

Afbud fra: Carsten Jensen, Torben Bøgeskov, Vibeke Birk Tiedemann, Mette Hynding og ULO.

Ekskursion i Løvklitten i Kærgård Plantage

Det var første møde i det nye Brugerråd for Naturstyrelsen Blåvandshuk, som vi altså havde valgt at afholde som en ”opstartende ekskursion”, så alle kunne få et indtryk af et af NST-BLHs arealer. Flere af medlemmerne har også været medlemmer i et af de to tidligere brugerråd for NST-BLH – som nu er gjort til ét.

Det blev en hyggelig lidt kølig solskinstur rundt i Løvklitten, hvor mange emner blev berørt. Ruten er vist med rødt på kortet sidst i referatet (4 km). Nedenfor er nogle af de diskuterede emner refereret:

Løvklittens historie:

Det er den oprindelige egeskov i området. Undersøgelser har vist, at nogen af de tilsandede ege spirede for minimum 400 år siden, og er nu overdækket af op til 6 meter tykke lag af flyvesand.

Sandflugts-historien:

Sandflugt var et frygteligt problem fra 1500 tallet og frem til slutningen af 1800 tallet, hvor især klitplantagerne - der blev anlagt ca. 1850 til 1920 - fik stoppet problemet.

Urørt skov:

Hele Løvklit-området blev udlagt til "urørt skov" i midten af 1990'erne. Ud over de oprindelige løvklit-arealer, så inkluderer udlægningen også store arealer med almindelig klitplantage, der i 1800-tallet blev plantet i mellem og omkring løvklit-arealerne jf. ovenstående (og blev til Kærgård Klitplantage som vi kender i dag. Før var der stort ingen træer her, bortset fra de tilsandede ege). Disse arealer var/er primært bevokset med indførte nåletræ-arter; sitkagran, contortafyr og bjergfyr. Men NST-BLH har siden 1990'erne gradvis reduceret i dette areal med nåletræ til fordel for selvsået egetræer (evt. birk, bævreasp og skovfyr også, da de betragtes som danske arter). Målet er, at hele det udlagte areal skal være transformeret til egekrat med indblanding af andre danske træarter om ca. 100 år. NST-BLH må altså gerne fælde træer i området udlagt til urørt skov, hvis det er ikke-hjemmehørende træarter. Se evt. vedlagte driftsplan for detaljer.

Glansbladet hæg (Prunus serotina):

Dette er den sværeste invasive art at bekæmpe i området, og findes desværre meget talstærkt i den nordøstlige del af Løvklitten. Serontina stammer fra Nordamerika. Serontina skyder kraftigt fra stødet og rødderne, hvis den fældes, og bærrerne kan holde sig spiringsmodne mange år i jorden. Dvs. hvis man fælder dem i et område, så har man få år efter tit et større problem, end da man begyndte. I Løvklittens nordøstligste hjørne har vi i vinter dog forsøgt en ny metode; optrækning af hele busken, med en lille kran med særlig tang. Det bliver spændende at se, om det er den fremtidige "gyldne metode".

"Hullet i træet":

I den østligste del af skoven kom vi forbi et egetræ med hul stort nok til, at en voksen person kan kravle igennem (hvis slank). Spøjs ukendt turistattraktion, men viser også et problem, der nogen gange kan opstå med urørt skov; NST kan ikke "lige" gå ind og skære nabotræerne ned, så attraktionen sikres levedygtighed, fordi nabotræerne er også egetræer, og dermed urørlige. Nabotræerne er/har overvokset "træet med hullet". Tilsvarende kan siges om udsigtspunkter i urørt skov. Der kan NST heller ikke lige gå ind og hugge udsigten fri igen.

Ulv:

LHT fortalte, at han havde set et ulvepar i Lille Løvklit i sommers, og at tilstedeværelsen af ulve i området måske vil betyde, at egene i endnu højere grad vil sprede sig, fordi færre kron dyr til at spise de små egetræer. Det førte til flere diskussioner om selve ulve-forvaltningen i Danmark. Endda meget passionerede

indlæg. Det tegner godt for kommende diskussioner i brugerrådet – selvom NST-BLH kan garantere, at det ikke er os, der kommer til at fastlægge ulveforvaltningsplanen for Danmark ☺

Forsvarets brug af Kærgård Plantage:

Vi passerede det nuværende ene panserspor. Det er Forsvarets plan, at der snart skal etableres to til, henholdsvis i den østlige og den vestlige del af plantagen. Det samarbejder NST-BLH med Forsvaret, Varde Kommune, Miljøstyrelsen og mange andre om at gøre på den rigtige måde. Kærgård Plantage er omfattet af en lang række beskyttelsesbestemmelser; fredskov, Natura2000, §3, klitfredning mod vest o.a.

Tudal Flaske; Idyllisk sø med hængesæk vegetation:

Kage- og kaffepausen blev holdt her. Det blev nævnt, at søen ikke var naturlig men udgravet for ca. 40 år siden, men stedet ser meget naturligt ud nu. Og om sommeren er vandhuller, i den tit meget tørre plantage, meget attraktive for mange dyre-arter og dermed biodiversiteten.

Gråmulebjerg:

Det 30 meter høje udsigtspunkt med geodætisk fixpunkt nåede vi ikke op på, men deltagere bemærkede, at der ønskes bedre skiltning til denne seværdighed, ligesom den gamle meget stejle adgangsvej til toppen ønskes ”afspærret” med grantoppe, da den bliver brugt som ”rutschebane” og erosionen er voldsom.

Evt. vindmøller i Kærgård Plantage:

Ingen udtrykte tilslutning til dette. Som nævnt om Forsvarets panserspor, så vil der jo i så fald også skulle gives dispensation fra diverse beskyttelsesbestemmelser til eventuelle vindmøller. Og man skal have Forsvarets tilsagn....

Grøndalen:

Ved rutens nordvestligste punkt stod vi ved Grøndalen, som jf. det tidligere beskrevne er ryddet for nåletræ for 5-6 år siden, for at øge arealet med klithede og løvklit, der forhåbentlig vil indvandre på arealet fra henholdsvis vest og øst. Arealdriften der skal sikre denne udvikling er primært hyppige afbrændinger, som NST-BLH foretager hvert forår/senvinter frem til 1. april. Skulle have været gjort her for et par dage siden, men aflyst pga. for fugtigt. Ved afbrænding fjernes græs, nåletræopvækst og gammelt kvas samt generelt næringsstoffer, hvilket begunstiger hedevegetation.

Giftgruberne i Kærgård:

Kom vi ikke forbi, men blev omtalt. De ligger lige nordvest for Grøndalen. Danmarks anden værste forurening (efter Cheminovas på Harboøre Tange). Giftaffald fra Grindstedværket blev deponeret her i gruber fra ca. 1955-1975. Har ført til afspærring af stranden ca. 1½ km mod vest for ophold. Regionen har dog sidste året fået ca. 100 mio. kr. fra staten til den endelige oprydning de kommende par år. Og de er i gang der ude. Selv når Regionen er færdig om et par år, vil der dog være en ”fane” af forurennet grundvand, der skal bevæge sig ud til

kysten og opblandes i Vesterhavet. Det vil tage ca. 15 år. Dvs. der vil gå minimum ca. 15 år før restriktionerne på stranden kan ophæves.

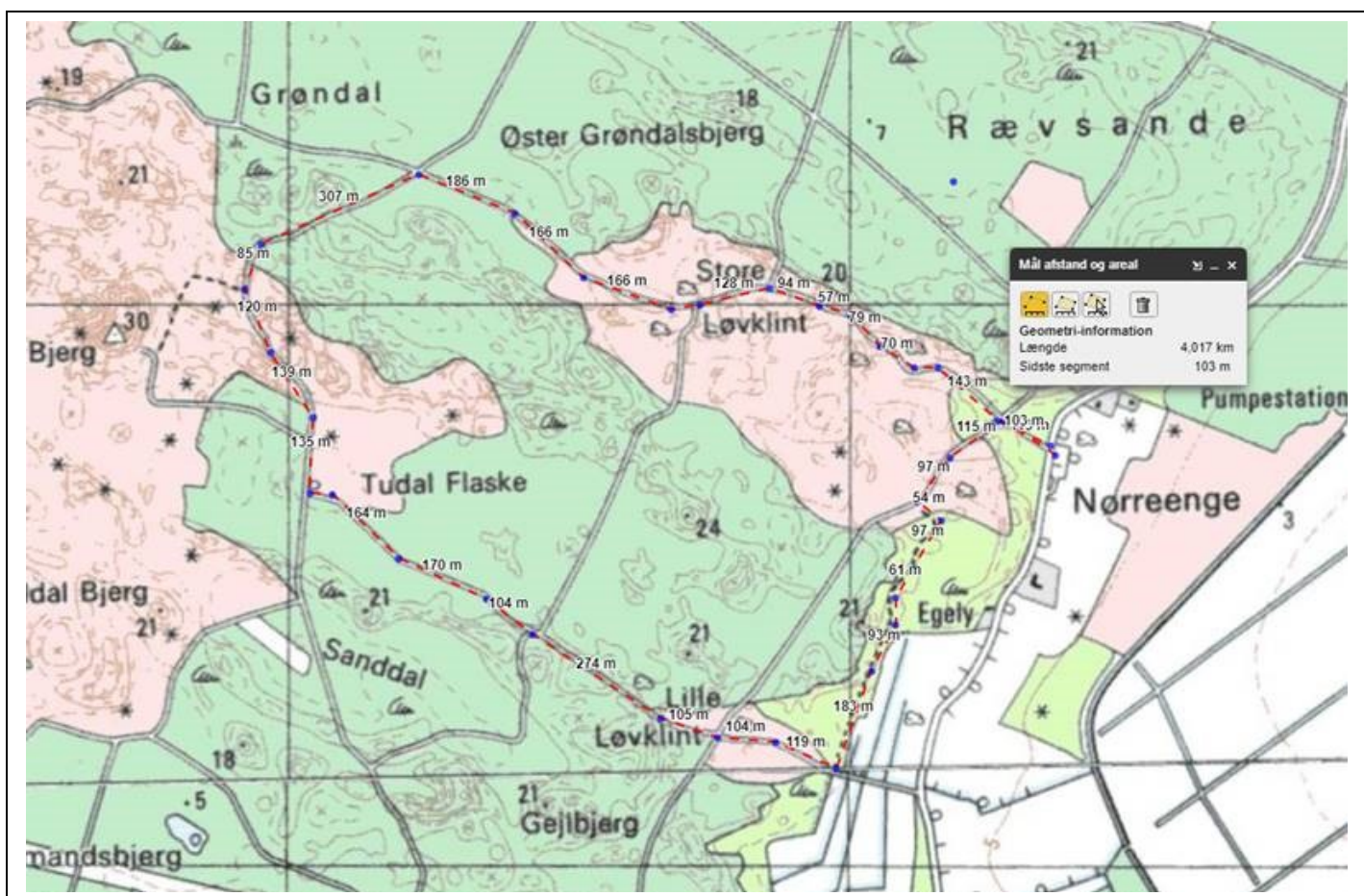
3. Afsluttende bemærkninger.

Tilbage på p-pladsen ved Nørreenge opsummerede vi på det fremadrettede arbejde i brugerrådet:

- a) NST-BLH vil snarest indkalde til næste møde (det bliver torsdag 1. juni kl. 16-19. Følger snarest jf. b)
- b) Brugerrådsmedlemmerne anmodes om snarest at udfylde vedlagte samtykkeerklæring vedr. GDPR (vedr. primært brug af email) !! Det vil gøre det meget lettere at indkalde til møder o.a. Bedes underskrevet og indsendt snarest.
- c) Brugerrådet opfordres til at komme med forslag til dagsorden-punkter til møderne.
- d) NST anførte, at det er vigtigt, at NST også får respons fra brugerrådet, og at brugerrådet udbreder viden fra møderne til deres bagland.

Vedlagt

- ./.
1. Samtykke-erklæring vedr. GDPR . BEDES UNDSKRIVET OG RETURNERET.
- ./.
2. Retningslinierne for Brugerrådets virke.
- ./.
3. Driftsplan for Kærgård klitplantage (gældende 1/1-2013 til 31/12-2027).
- ./.
4. Oversigtskort over NST-BLHs arealer.

LHT